

עפ"ת 20841/09/20 - מוחמד גאווי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 20841-09-20 גאווי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 10153229017

בפני	כבוד השופט מאזן דאוד
המערער	מוחמד גאווי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה חיפה (כב' השופטת רונה פרסון) מיום 18.8.2020, שניתנה בתיק המ"ש 4290-07-20 ולפיה נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להישפט בגין הודעת תשלום קנס בגין עבירת מהירות שבוצעה ביום 2.9.18.

רקע וההחלטה;

2. למערער נשלחה הודעת תשלום קנס, המייחסת לו נהיגה ברכב במהירות של 119 קמ"ש, בדרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה בו מותרת מהירות מרבית של 90 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54 א לתקנות התעבורה.

3. המערער טען כי עם קבלת הדוח, פעל בהתאם להנחיות המופיעות בגב ההודעה, בשפה הערבית, ושלח במהלך חודש נובמבר 2018 את הבקשה להישפט, חתם עליה ושלח אותה בדואר רגיל (דואר מהיר 24) לכתובת מרכז פניות נהגים ארצי ת.ז. 120 פתח תקווה (מבלי לנקוב במועד המדויק למשלוח ההודעה).

4. המערער טען כי שלח בדואר רגיל - מהיר ולא בדואר רשום ואין בידיו אישור על המשלוח, פעולה שהיא תואמת, לטענתו, את ההנחיות למשלוח הבקשה להישפט כנוסחה בשפה הערבית. לטענתו, הנוסח בשפה הערבית לא נדרש משלוח בדואר רשום (بريد مسجل) אלא אך ורק בדואר מהיר או דואר דחוף (البريد المستعجل).

5. ביום 29.11.18 המערער שילם את הקנס.

6. ביום 19.7.2020 הגיש המערער בקשה להארכת מועד להישפט בפני בית משפט קמא, במסגרתה טען כי שלח את הבקשה להישפט, בהתאם להנחיות בשפה ערבית בדואר מהיר, ולעניין תשלום הקנס טען המערער שבניגוד להנחיות בשפה העברית בהן יש הוראה לא לשלם את הקנס במידה ומוגשת בקשה להישפט במועד, הרי ההנחיות בשפה הערבית, כך לטענתו מלמדות על קיומה של **המלצה בלבד** שלא לשלם את הקנס במקביל, ואין הוראה נחרצת בדבר אי התשלום ולכן, בוצע התשלום על ידו במקביל למשלוח בקשה להישפט.

7. בית משפט קמא דחה את הבקשה כשהוא מציין שלא מצא טעם המצדיק אי הגשת בקשה להישפט במועד ולא הובאו נימוקים מיוחדים כדרישת סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי.

8. בית משפט קמא הוסיף וציין כי המערער קיבל לידי את הדוח, עמד לרשותו פרק זמן של 90 יום להגשת הבקשה להישפט, ולא הוכיח שהוא שלח את הבקשה אף בדואר מהיר כטענתו בהתאם להנחיות בשפה הערבית ואין בידיו כל אסמכתא לכך. בית משפט קמא אף ציין, שאילו המערער הוכיח שהוא פעל בהתאם להנחיות בשפה הערבית, היה נעתר לבקשה להארכת מועד, אך מאחר והמערער לא הציג אסמכתא כלשהי על משלוח בקשתו בדואר מהיר, ובתוך כך שילם את הקנס מצד שני, ובמסגרת 90 הימים, הפכה הרשעתו לחלוטה. לכך יש להוסיף את העובדה שהמערער לא עשה דבר למעקב בגורל בקשתו במהלך תקופה ארוכה.

9. במכלול הנתונים, דחה בית משפט קמא את הבקשה להארכת מועד.

טענות הצדדים;

10. המערער לא רווה נחת מהחלטת בית משפט קמא והגיש את הערעור שלפניו. בערעורו, חזר המערער על טענותיו כפי שהובאו בבית משפט קמא ולפיה פעל בהתאם להנחיות המפורטות בהודעת הקנס בשפה הערבית, שלח בדואר מהיר את הבקשה להישפט, וטעה בית משפט קמא כשלא קיבל את גרסתו, בפרט כאשר רשות הדואר אינה נותנת אישורים בדומה לאישור בדואר רשום וכי הפעולה בהתאם להנחיות בשפה הערבית, אינה שוללת את תשלום הקנס בד בבד עם הבקשה להישפט, לכן היה על בית המשפט להורות על הארכת המועד.

11. עוד הלן המערער על קביעת בית משפט קמא לפיה היה על המערער לעקוב אחרי משלוח בקשתו להישפט, בטענה כי אין כל חובה לא בדיון ולא בהנחיות אשר מטילה חובה על המערער לעקוב אחר בקשתו להישפט.

12. עוד טען המערער כי טעה בית משפט קמא כאשר ציין כי בבקשתו המקורית לא ציין המערער את טענות ההגנה שבפיו וזאת מאחר ולא קיבל לידיו את עותק הודעת התשלום, ולאחר קבלת תגובת המדינה בבקשה להישפט ציין המערער, בהודעת הערעור כי קיימים כשלים ראייתיים רבים בהודעת תשלום הקנס לרבות העובדה כי השוטר האוכף לא ציין אם רכב התובע היה בודד בקטע ההפעלה ולא ציין שקו הראיה בין המפעיל לבין הרכב היה נקי מהפרעות.

13. בנוסף, טען המערער כי בית משפט קמא טעה כשלא שקל את הארכת המועד בנסיבות שנוצרו תוך חיוב המערער בתשלום הוצאות לחובת אוצר המדינה.

14. ב"כ המשיבה טוען כי לא נפלה בהחלטת בית משפט קמא טעות המצדיקה התערבות ולהיפך - ההחלטה מתיישבת עם פסיקת בית המשפט העליון. מעת ששולם הקנס ההרשעה חלוטה ולא הובא כל טעם חריג ומיוחד המצדיק את הארכת המועד להישפט. בית משפט קמא היה מוכן לקבל את טענות המערער ביחס לשוני בהוראות וההנחיות המפורטות בבקשה להישפט בנוסח בשפה הערבית אל מול השפה העברית, אך המערער לא הצליח להוכיח בפני בית משפט קמא כי המערער פעל בהתאם לאותן הנחיות, ועל כן בגין דחה בית משפט קמא את הבקשה להארכת מועד להישפט.

דין והכרעה:

15. לאחר עיון בהודעת הערעור המפורטת, בפסיקה אליה הפנו ב"כ הצדדים, ולאחר שמיעת טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

16. המסגרת הנורמטיבית החלה על העניין, קבועה בסעיפים 229-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: חסד"פ). סעיף 229 (ח) לחסד"פ קובע:

"שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

סעיף 230 לחסד"פ קובע כדלקמן:

"... בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו..."

התנאים הקבועים בסעיף 229 (ה) לחסד"פ הם אלה :

"אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמונעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה."

משלוח בדואר מהיר;

20. מקובלת עלי נקודת הפתיחה לפיה אכן קיים שוני בין הנוסח בשפה העברית לבין הנוסח בשפה הערבית, בכל הקשור למשלוח הבקשה להישפט, ואכן ניתן לסבור כי ההנחיה בשפה הערבית אינה כוללת משלוח הבקשה בדואר רשום, אלא דואר מהיר. אני סבור כי על המדינה לפעול לתיקון השוני בנוסח ולקבוע נוסח בשפה הערבית שיתאם את הוראות החוק משלוח בדואר רשום (**بريد مسجل**) ולא כפי שנכתב (**البريد المستعجل**).

יחד עם זאת, מקובלת עלי מסקנת בית משפט קמא לפיה, המערער לא ביסס את טענתו, בהיבט העובדתי, בכך שפעל בהתאם להנחיה בשפה הערבית ושלח את הבקשה להישפט בדואר מהיר. המערער אינו מציין את המועד המדויק למשלוח הבקשה להישפט; המערער לא מצרף כל אסמכתא בדבר משלוח הבקשה להישפט בדואר כלשהו, לרבות דואר מהיר, המערער לא הצליח לחזק את גרסתו ששלח את הבקשה הדואר מהיר, ככל ששלח המערער את הבקשה להישפט בדואר מהיר, כטענתו, עליו להוכיח משלוח זה, ולעגנה בראייה סבירה (מעבר לעצם הצהרתו כי כך היה הדבר).

גם לשיטתו של בית משפט קמא, לו המערער היה מציג בדל ראיה לעצם נוכחותו בדואר במועד הנטען על ידו או מציג קבלה על תשלום עבור מעטפת דואר מהיר הנושאת תאריך בסמוך למועד הנטען על ידו , היה בית משפט קמא נעתר לבקשתו. על כן, לא מצאתי כל עילה להתערב בקביעתו העובדתית של בית משפט קמא, שהמערער לא הוכיח ששלח את ששלח בדואר מהיר בהתאם להנחיות בשפה הערבית, מאחר והמערער לא תמך את גרסתו בראיה או אסמכתא. ההיפך הוא הנכון, התנהלותו לאחר מכן (הכוונה היא לתשלום הקנס ואי ביצוע מעקב אחרי גורל בקשתו עליהם אעמוד בהמשך) מחזקת את מסקנת בית משפט קמא, ולפיה לא צלחה דרכו של המערער להוכיח כי שיגר בקשה להישפט במועד ובדואר מהיר כטענתו, אלא התנהלותו מעידה ומלמדת שהוא לא שלח את הבקשה כלל.

21. דברי מקבלים משנה תוקף מאחר וחלק לא מבוטל של הבקשות מוגש אחרי קבלת הודעה מאת משרד הרישוי בדבר הפעלת אמצעי תיקון בעקבות שיטת הניקוד, נגועות בחשד כי התכלית האמתית העומדת ביסודן שונה מזו המוצהרת:

"דומה כי יש יסוד להנחה, שפנייתו של המבקש לבית המשפט באה רק מש "חרב הפסילה" הונפה מעל ראשו. חוששני כי בנסיבות אין בטענותיו בבקשה זו כדי להצדיק - כאמור - הליך

בגלגול שלישי" (רע"פ 2754/12 פול ביסמוט נ' מדינת ישראל, פס"ו (19.4.12); ראו גם עפת (חי') 51857-11-18 אהמד חמדאן נ' מדינת ישראל, (3.12.18)).

סוגיית תשלום הקנס;

22. באשר לסוגיית תשלום הקנס; תחילה יש לזכור שהתשלום בוצע במועד ובצורה יזומה ולא במסגרת בירור כללי אודות חובותיו במרכז לגביית קנסות. בתשלום הקנס המערער הודה בעבירה, הורשע, הרשעתו השתכללה, והוא אף נשא את עונשו במלואו. בנקודת הזמן זו אחרי ריצוי המערער לעונשים בגין העבירה, יש ליתן משקל כבד ואף מכריע לעיקרון סופיות הדיון, יעילות ההליך ולשונו הברורה של סע' סעיף 229(ח') לחסד"פ (רע"פ 2096/07 כוכבי נ' מדינת ישראל (10.11.08)).

השכל הישר מלמד כי עצם ביצוע התשלום יש בו הודאה בביצוע העבירה, לצד זאת יש להוסיף שהנוסח בשפה הערבית אינו מלמד שניתן לשלם את הקנס וגם לשלוח בקשה להישפט, ולכן טענתו של המערער, אינה מחזיקה מעמד, ואכן עצם תשלום הקנס מלמד כי אכן מדובר בהרשעה שהשתכללה, ונדרשים טעמים כבדי משקל על מנת להאריך את המועד לאחר ביצוע התשלום, ואלה אינם בנמצא.

טענת עיוות הדין;

23. באשר לעילת עיוות הדין אציין שהבקשה לביטול פסק-דין שניתן בהיעדר, בטענה לעיוות דין, צריכה להיות מלווה בתשתית ראייתית בעלת משקל המצביעה על פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה (ראו רע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם פסקאות 36-38 ובפסקה 43). וכפי שהובהר בע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל (4.9.2007):

"המונח 'עיוות דין' פורש בפסיקתו של בית משפט זה כמקרה שבו תוצאת המשפט היתה יכולה להיות שונה עקב פגם מסוים שנפל בהליך... או כמקרה שבו נפל בהליך פגם פרוצדוראלי כה חמור היורד לשורשו של עניין עד שקמה חזקה שנגרם עיוות דין ללא צורך בהצבעה על קשר סיבתי בין הפגם לתוצאה" (שם, בפסקה 7).

המערער כפר כפירה כללית, לא פירט את גרסתו. גם במסגרת הערעור העלה טענות במישור הכללי, ולאחר עיון בגרסת המערער שנמסרה בדו"ח נרשם "לא שמתי לב" שיש בה ראשית הודאה. על כן, איני סבור כי במקרה דנן נגרם למערער עיוות דין המצדיק את הארכת המועד להישפט.

על השיהוי;

24. המערער לא נתן כל הסבר שהוא לשיהוי בהגשת הבקשה, בהינתן שהדו"ח שולם על ידו זמן רב לפני הגשת הבקשה להארכת מועד להישפט על השיהוי כעילה לדחיית בקשות להארכת מועד להישפט, ראו דברי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ברע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל (2011):

"על המבקש להסב דו"ח על שמו של זולתו באיחור כה ניכר, ליתן הסבר לפשר השיהוי. המבקש נמנע בשתי הערכאות להסביר מדוע איחר באופן כה ניכר בבקשתו להסבת הדו"ח... בקשת המבקש לזנוח את הפרוצדורה ולהתמקד במהות, שובת לב ככל שתהא, אין בה כל ממש, שכן אם תתקבל טענתו, משמעות הדבר שלא יהיה לכך סוף, ובקשות הסבה יוכלו להיות מוגשות ללא תלות בזמן ביצוע העבירה. אין להלום דבר זה, ולא זו היתה כוונת המחוקק ביצירת האפשרות של עבירות ברירת משפט, שכל מהותן לייעל ולקצר הליכים"

גם כאן זמן רב חלף בין מועד התשלום לבין מועד הגשת הבקשה, שאין לו כל הסבר, דבר שיש בו כדי לדחות, בין בנפרד ובין במאוחד עם יתר הנימוקים לעיל, את הבקשה להארכת מועד.

23. על יסוד כל האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי לא נפלה טעות בהחלטת בית משפט קמא, דין הערעור להידחות.

המזכירות תסגור את התיק.

ניתנה היום, ה' תשרי תשפ"א, 23 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.